

„РОСА” АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

За 2016 година

„ РОСА” АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Република България
гр.Попово
ул.”Алеко Константинов” № 4
тел.0608/42108

ЕИК по Булстат:125022219

I.Преглед на развитието и резултатите от дейността на „Роса” АД през 2016 година.

1.Обща информация за Дружеството.

1.1.Предмет на дейност.

През отчетния период дружеството функционира без променен предмет на дейност-изкупуване и преработка на слънчоглед и други земеделски култури, производство на растителни масла, слънчогледов експелер, брикети от слънчогледова люспа, мастни киселини, търговска дейност в страната и чужбина, както и всяка дейност не забранена от Закона. Без промяна е и основния капитал, съставляващ 1 693 606 лева, разпределен в 846 803 броя поименни акции, с номинал 2,00 лв.всяка една. 99,25 на сто от акциите се притежават от РОСА - М АД гр.София, а останалите 0,75 на сто от 29 физически лица. Книгата на акционерите се води от Централния депозитар. Дружеството е вписано в Търговския Регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 125022219. Системата за управление продължава да е едностепенна, като в Съвета на Директорите за периода няма промени.

1.2.Органите на управление на Дружеството са:

- Общо събрание на акционерите;
- Съвет на директорите.

1.3.Сертификация на Дружеството.

През изтеклата година беше извършена пресертификация по Международния стандарт за храните IFS Версия 5 и по Системата за управление на качеството в съответствие със следните стандарти: BS EN ISO 9001:2008; EN ISO 9001:2008 и ISO 9001:2008, приложими за основното производство на „Роса”АД.

От 2016 година „Роса“ АД се сертифицира по международния сертификат GMP+B4 за „Добри производствени практики за транспорт на зърно и фуражи“.

2.Стопанска среда и влиянието ѝ върху дейността.

Стопанската 2016 година както и предходните години се оказа нестабилна в пазарно отношение. През 2016 година остана проблема с просрочените несъбрани вземания от контрагенти.Продължи агресивността на големите вериги по отношение на сиването на продажните цени на основните потребителски стоки от първа необходимост с предлагането на такива от външния пазар с занижено качество но на ниски цени , отговарящи на покупателните способности на гражданите.Потреблението продължи своя прогресивен спад.Продължиха сътресенията в малките и средните предприятия,породени от увеличения внос на стоки с конкурентни цени, което доведе и до значителен спад на натоварване на производствените мощности и сив в заетостта.Работодателите страдаха от липса на строго профилирани специалисти,ръководен персонал и изпълнителски кадри, а намерените такива често се оказваха с липса на професионални умения и компетентност, нереалистична самооценка и очаквания за реализация.Продължи използването на временно наети ниско квалифицирани работници срещу ниско заплащане във временно,работещи предприятия за производство и бутилиране на масла с неясен произход и качество. Продължи изграждането на предприятия за производство на белен слънчоглед и за производство на масла.Цените на маслата постоянно изоставаха спрямо цените на предлаганите слънчогледови семена както от реколта 2015г., така и от новата 2016г. Стартовите цени, които бяха в порядъка от 620 до 650 лева не се задържаха дълго време и масовата продажба беше от650 до 720 лева за тон суровина.Надпреварата в цените беше вътрешно за България без участието на външните търговци..През цялата кампания цените на суровината в България бяха винаги над тия от световния пазар а от там и реализацията на масла остана на ниски нива което доведе до много ниски резултати. Осигурените парични ресурси и голямата складова вместимост,значително увеличения собствен автотранспорт,гъвкавата структура за прием на суровина добре подготвените екипи за закупуване, окачествяване, извозване и прибиране успяхме за кратко време на вървящи цени да закупим суровина с много добри показатели.Голямо негативно отражение върху търговията в нашия бранш дадоха политическите събития в Турция ,Украйна и Русия.

3. Развитие през отчетния период на „Роса” АД.

3.1. Инвестиции. През 2016 година продължиха инвестициите в производствения и обслужващия сектор. Закупени бяха още нови влекачи, полуремаркета, дигностична апаратура, нов членоварач и автокран в отдел Автотранспорт. Инвестиции бяха направени в изграждането и ремонт на сгради за нуждите на предприятието. Закупени бяха Анализатор-ЯМР и още една автоматична сонда за приемната лаборатория. Започна изграждането на новата силозна база с 4 броя силози с обем 76000м^3 с двойна приемна шахта, автоматичен термоконтрол, почистваща линия, нова автовезна и нова сграда за кантарно приемане и лабораторно опробване на суровината. Започна изграждането на Модулна горивозарядна станция и автомивка за леки и товарни автомобили. Подменена бе и едната от старите веялки в пресов цех. Започна изграждането на инфраструктурата на новата силозна база. Инвестиции бяха направени и в закупуването на няколко недвижими имота.

3.2. Производственият цикъл. През цялата година пресов цех работеше с много добре заготвено, почистено и калибрирано семе благодарение на правилната експлоатация на внедрената технология на новата силозна база, което бе предпоставка за производството на обелено семе с много добро качество. Новите производствени мощности за лющене и смилане на слънчогледови семена в пресов участък спомогнаха за постигане на желаните производствени мощности за качествен материал за пресоване и товарене през новото товарище. Изграден е силос за семена и силосната батерия за люспа осигуриха още по добра гъвкавост на производството. Отлично се представиха служителите от приемните бази, транспортното звено и счетоводния отдел. Продължи производството и на студено пресовано нерафинирано слънчогледово масло, за директна консумация. Останалите звена на завода работеха на различни режими на натоварване без да се стига до нарушения в технологичната и трудовата дисциплина. Произведените продукти запазиха своите качествени показатели благодарение на редовния качествен контрол и опита на служителите и работниците.

3.3. Трудови ресурси. След направените инвестиции и подобрения се стигна до разширяване обхвата на дейността, което пък от своя страна доведе до разкриването на нови работни места в транспортен отдел, отдел изкупуване и договаряне и складовите стопанства.

3.4. Социална политика:

- продължи да упражнява своята дейност столовата база към завода;
- раздаването на ваучери за храна по 60 лв. на месец ставаше редовно;
- продължи практиката заложената в КТД, да се раздават три пъти годишно социални разходи в натура под формата на ваучери за храна на стойност 170 лв;
- редовно се провеждат и безплатните медицински прегледи;
- продължи раздаването на безплатни работни облекла и предпазни средства;
- отношенията между работодателя и работещите във фирмата са уредени с актуални КТД, лични трудови договори, и допълнителни споразумения към тях. Полагат се системни и

резултатни грижи ,чрез различни форми на обучение ,за повишаване квалификацията на кадрите;

-извършени бяха редица подпомагания чрез дарения на физически лица и държавни учреждения в града и близките населени места.

3.5.Екология: При осъществяване на основните си дейности „Роса” АД се стреми да постигане съответствие с приложимите правни и други изисквания по отношение на опазването на околната среда. Фирмената политика по опазване на околната среда има за цел превенция и недопускане на инциденти, водещи до замърсяване на въздуха, водите и почвите, повишаване готовността на фирмата за действия при възникнали инциденти и повишаване на общественото доверие.

„Роса” АД има регистрация за извършване на дейности по третиране на отпадъци №15-РД-322-00 от 25.07.2014 г. съгл. Чл. 78, ал. 9 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), издадено от РИОСВ – гр. Шумен.

Има издаден регистрационен документ за събиране и транспортиране на отпадъци №15-РД-250-01 от 24.02.2014 г., по чл. 35, ал.3 и 5 от ЗУО, от същата РИОСВ.

Съгласно изискванията на *Наредбата за класификация на отпадъците* има утвърдени от РИОСВ *Работни листи за класификация на отпадъците* генерирани от дейността на фирмата.

„Роса” АД участва в колективна система по чл.14, ал.2, т. 2 от ЗУО и по чл.12, ал.1, т.1 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (НООО) и има сключен договор с „Екобулпак” АД за поемане на задължение по оползотворяване на отпадъците от опаковки.

Съгласно изискванията на *Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси* е изготвена *Оценка на безопасността на съхранението на ОХВ и смеси* в „Роса” АД.

Съгласно *Наредба №1 от 29 октомври 2008 г. за вида на превантивните и оздравителните мерки* в предвидените случаи от *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети* (ЗОПОЕЩ) е изготвена *Оценка на случаите за непосредствена заплаха за екологични щети* в предприятието.

Разработен е *Аварийен план* на основание чл. 35 от *Закона за защита при бедствия*.

3.6.Качество: Съхранението на слънчогледовите семена целогодишно се съпътства от непрекъснат термоконтрол при подходящи метеорологични условия се прилага и активно вентилиране което благоприятства за качествено и продължително съхранение. Качеството на маслата за разглеждания период се запази на добро ниво. Не са регистрирани случаи на рекламации. Проверките, които редовно извършва БАБХ ,сочат ,че предлаганото на пазара олио с търговската марка РОСА е с постоянно добро качество, с характеристики на безопасен хранителен продукт. В резултат и на тези обстоятелства, то намира добър прием на територията на България и на чуждите пазари . Постоянно поддържаните добро качество и безопасност се дължат на внедрените и точно прилагани системи за управление на качеството- ISO 9001-2008 , IFS -версия 6 и на системата за добри хигиенни практики и безопасност на храните-НАССР,на безусловното спазване на разписаните технологични регламенти, системния лабораторен контрол и добрата технологична дисциплина на изпълнителските кадри.

4. Анализ на дейността и финансовите резултати

Анализ на структурата на приходите от продажби на „Роса” АД, разделени по отделните основни дейности за 2016 година, сравнени с тези за 2015 година, може да се представи по следния начин:

Вид дейност	2016		2015	
	Приход в х.лв.	% от общите приходи	Приход в х.лв.	% от общите приходи
Производство на нерафинирано, рафиниран масло, слънчогледов експелер и техните фракции	26330	25	37949	51
Производство на белено семе	14767	14	10607	14
Търговска дейност	64908	60	24816	33
Даване под наем на собствени недвижими имоти	195		176	
Приходи от продажба на транспортни услуги	1490	1	1260	2
Приходи от продажба на услуги	181		227	
Общо приходи от продажби:	107 871	100	75035	100

Динамика на разходите по икономически елементи

Вид разход	2016	2015	Разлика	Разлика
	х.лв.	х.лв.	в х.лв.	в %
Разходи за материали	37078	41289	-4211	-10.20
Разходи за външни услуги	1960	2191	-231	-10.54
Заплати и други доходи на персонала	3423	2975	448	15.06
Социални осигуровки	654	551	103	18.69
Амортизации	2765	2233	532	23.82
Други разходи	513	631	-118	-18.70
Общо:	46393	49870	-3477	-6.97

5. Ефективност от дейността

5.1. Рентабилност на собствения капитал

Съотношението финансов резултат към собствен капитал е най-често използван показател за измерване на доходността на вложените от собствениците инвестиции .

		2016	2015	Изменение	Изменение
				в стойност	в %
Финансов резултат преди облагане	х.лв.	984	5060	-4076	-80
Собствен капитал	х.лв.	19339	18442	897	4
Рентаб.на собствения капитал		0.051	0.274	-0.223	-81

5.2. Рентабилност на продажбите

Съотношението на нетната печалба от оперативна дейност към нетните приходи от продажби се използва за измерване на доходността на приходите от продажби. За анализирувания период този показател на „Роса” АД, може да се илюстрира в следната таблица :

		2016	2015	Изменение	Изменение
				в стойност	в %
Нетна печалба от оперативна дейност	х.лв.	1881	6282	-4401	-70
Нетни приходи от продажби	х.лв.	107871	75035	32836	43
Рентаб.на приходите от продажби		0.017	0.084	-0.067	-79

5.3. Коэффициент за обща ликвидност

Под ликвидност се разбира наличността на парични средства в близкото бъдеще при отчитане на финансовите задължения за същия период.

		2016	2015	Изменение	Изменение
				в стойност	в %
Текущи активи	х.лв.	68564	56372	12192	21
Краткосрочни задължения	х.лв.	69274	55767	13507	24
Обща ликвидност		0.990	1.01	0.02	-2

5.4. Коэффициент за бърза ликвидност

Идеята на показателя за бърза ликвидност се състои в това да се оцени вероятността за погасяване на текущите задължения в случай, че реализацията на материалните запаси се окаже проблемна.

		2016	2015	Изменение	Изменение
				в стойност	в %
Текущи вземания с фин. активи	х.лв.	19408	17534	1874	10
Краткосрочни задължения	х.лв.	69274	55767	13507	24
Бърза ликвидност		0.280	0.314	-0.034	-10

5.5. Коэффициент за абсолютна ликвидност

		2016	2015	Изменение	Изменение
				в стойност	в %
Парични средства	х.лв.	3897	677	3220	476
Текущи задължения	х.лв.	69274	55767	13507	24
Абсолютна ликвидност		0.056	0.012	0.044	363

5.6. Коефициент за финансова автономност

		2016	2015	Изменение в стойност	Изменение в %
Собствен капитал	х.лв.	19339	18442	897	5
Сума на пасива	х.лв.	81104	62009	19095	31
Финансова автономност		0.24	0.30	-0.06	-20

5.7. Коефициент на задлъжнялост

		2016	2015	Изменение в стойност	Изменение в %
Сума на пасива	х.лв.	81104	62009	19095	31
Собствен капитал	х.лв.	19339	18442	897	5
Коефициент на задлъжнялост		4.19	3.36	0.83	25

II. Планирана стопанска политика за настоящата 2017 година.

В следващата таблица са представени основните моменти в бизнес плана на Дружеството за периода 2017 – 2018 година. Бизнес плана е базиран на текущите възможности и активи на дружеството, включително посочените по-долу инвестиции.

1. Финансово икономическо отношение:

	2017 BGN'000	2018 BGN'000
Всичко оперативни приходи	105200	125400
Всичко оперативни разходи	-101640	-121300
Печалба от оперативна дейност	3560	4100
Финансови разходи	-1620	-1720
Финансови приходи	450	450
Печалба преди данъци	2390	2830

2. Производствено технологично отношение:

-довършване и въвеждане в експлоатация на „Разширение на складово стопанство от силозен тип „;

-довършване на пътната инфраструктура на Силозното стопанство и ремонт на същата на Стара складова база и територията на производствената площадка;

-изработване на проект за реконструкция на Пароцентралата ;

-довършване и въвеждане в експлоатация на горивозарядната станция и пункта за смяна на гуми ;

- изработване на проект за преоборудване и разширение на цех Рафинерия;
- ремонт на покривите на три плоски склада в Стара складова база ;

3.Пазарно отношение:

В пазарно отношение дружеството ще продължи фирмената политика за поддържане на старите пазари и разкриване на нови въпреки ценовите сътресения. Политическата криза която е обхванала Европа и останалия свят води до преструктуриране и на световните пазари. През 2017 година, се очертава пазарите да бъдат свити, което ще рефлектира и върху пазарната политика на „Роса“ АД. Ще се търсят нови партньори от държави различни от Турция и Гърция . В същото време ще се продължи работа и със досегашните ни клиенти . Ще се търси постигането на добри средни цени за годината, както при закупуването на суровини и материали, така и при реализация на стоката чрез максимално натоварване на производствените мощности и навременна реализация.

Непрекъснато се работи върху организацията на търговията, маркетинга и рекламата, подобряват се нивата на качествените показатели, на произвежданите продукти и да се работи върху снижаването на тяхната себестойност.

4.Рискове, свързани с финансовите инструменти

Рисковете, свързани с финансови инструменти са оповестени в пояснение 35 Цели и политика за управление на финансовия риск

5. Важни събития, настъпили след датата на съставянето на годишния отчет

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на индивидуалния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

Дружеството не извършва собствена **изследователска дейност**, както и **трансфер на иновации**. През текущата година Дружеството не заделя средства за научни изследвания и разработки

III. Информация, изискана на основание чл.187 д и чл. 247 от Търговския закон.

През отчетната 2016 година няма промяна в собствеността на акциите на „Роса” АД, няма и изкупуване на собствени акции.

Както през 2015 така и през 2016 година Съвета на директорите е бил от пет члена, като общата сума на възнагражденията им е 151 958 лв.

Членове на Съвета на директорите към 31.12.2016 година са:

- 1.Иван Цвятков Иванов – Председател
- 2.Григор Цветков Иванов – член
- 3.Пламен Кирилов Даскалов – член
- 4.Ваня Йорданова Горчева – член
- 5.Бончо Драганов Рашков – член

Членове на Съвета на директорите притежават пряко 0.3% от акциите на дружеството и косвено – чрез дружеството „Роса М” АД 99.25%. През 2016 година няма издавани нови акции на дружеството.

- Иван Цвятков Иванов

- ФМА АД – член на съвета на директорите и представител
- Роса М АД – член на съвета на директорите и представител
- Елена Груп ЕООД – управител и представител
- Фригоплод ЕООД – управител
- Топ Консерв ЕАД – член на съвета на директорите
- Елена груп ЕАД – член на съвета на директорите
- ИГ Холдинг АД – член на съвета на директорите и представител
- Пътинженерингстрой – Т ЕАД – член на съвета на директорите
- Буковет ЕООД – едноличен собственик на капитала и управител
- Елена Инвестмънт ЕООД – едноличен собственик на капитала
- Елена Рента Кар ЕООД – управител
- Лакираща къща ЕООД - управител

-Григор Цветков Иванов

- ИГ Холдинг АД – член на съвета на директорите и представител
- Пътинженерингстрой – Т ЕАД – член на съвета на директорите
- Евротур ЕАД - член на съвета на директорите и представител
- Кагабул ЕАД - член на съвета на директорите
- Пътперфект – Т ЕАД - член на съвета на директорите и зам.директор
- Пътни строежи – В. Търново АД - член на съвета на директорите
- Изгрев ЕАД - член на съвета на директорите и представител

- Сезони Т ЕАД - член на съвета на директорите и представител
- Евро Ойл ЕАД - едноличен собственик на капитала и член на съвета на директорите
- Про евро консулт ЕООД - едноличен собственик на капитала
- Сезони ЕООД - едноличен собственик на капитала
- Пътища ЕАД - член на съвета на директорите
- Виастрой АД - член на съвета на директорите
- Пътинженеринг АД - член на съвета на директорите
- Пътинженеринг - Русе АД - член на съвета на директорите

- Пламен Кирилов Даскалов

- ИГ Холдинг АД – член на съвета на директорите

- Бончо Драганов Рашков

- ФМА АД – член на съвета на директорите
- Елена Груп ЕАД - член на съвета на директорите

Дружеството няма сключени договори по чл.240 б от Търговския закон.

„Роса” АД няма финансови инструменти, които да са носители на рискове за финансовото състояние на дружеството.

Наличие на клонове на предприятието

„Роса” АД няма свои клонове на територията на страната.

15.03.2017 г.
гр. Попово

Изп.директор:
Пл. Даскалов

„ РОСА ”АД

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За 2016 година

Годишният финансов отчет е одобрен и подписан от името на "Роса"АД от:

Изпълнителен директор:

Пламен Кирилов Даевалов

Съставител:

Владислава Кирчева Стоянова

СЪДЪРЖАНИЕ

Одиторски доклад	4
Отчет за финансовото състояние	8
Отчет за печалбата или загубата	9
Отчет за паричните потоци	10
Отчет за движението на капитала	11
I. Корпоративна информация	12
II. База за изготвяне на финансовите отчети и приложени съществени счетоводни политики	13
1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет	13
2. Приложени съществени счетоводни политики	17
2.1. Промени в счетоводната политика и грешки	17
2.2. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	18
2.3. Инвестиционни имоти	19
2.4. Нетекущи нематериални активи	20
2.5. Финансови активи	21
2.6. Материални запаси	23
2.7. Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба	24
2.8. Парични средства и парични еквиваленти	24
2.9. Собствен капитал	25
2.10. Търговски и други задължения и кредити	25
2.11. Данъчни задължения	25
2.12. Задължения към персонала	26
2.13. Приходи от финансираня	26
2.14. Разходи	26
2.15. Приходи	26
2.16. Финансови разходи	27
2.17. Финансови приходи	27
2.18. Данъци върху дохода	27
2.19. Чуждестранна валута	27
2.20. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки	28
2.21. Финансови инструменти	28
2.22. Сделки по плащания, базирани на акции	29
2.23. Свързани лица и сделки между тях	29
2.24. Лизинг	29
2.25. Събития след датата на баланса	29
2.26. Доходи на акция	30
Приложения (допълнителна информация) към статите на финансовия отчет:	31
A. Отчет за финансовото състояние	31
1. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	31
2. Нематериални активи	32
3. Финансови активи	32
4. Инвестиционни имоти	33
5. Нетекущи търговски и други вземания	34
6. Активи (пасиви) по отсрочени данъци	34
7. Материални запаси	35
8. Текущи търговски и други вземания	35
9. Данъчни вземания	36
10. Активи, класифицирани като държани за продажба	36
11. Парични средства	37
12. Резерви	37
13. Финансираня	37
14. Дългосрочни заеми - лизинги	38

15.	Дългосрочни заеми.....	39
16.	Текущи търговски и други задължения.....	39
17.	Краткосрочни заеми	40
18.	Текуща част от финансираня.....	43
19.	Задължения към персонал.....	43
20.	Данъчни задължения	43
	Б. Отчет за всеобхватния доход.....	43
21.	Приходи от продажби	43
22.	Други приходи	44
23.	Използвани суровини, материали и консумативи	44
24.	Разходи за външни услуги	45
25.	Разходи за амортизации	45
26.	Разходи за заплати и осигуровки на персонала	46
27.	Други разходи	46
28.	Балансова стойност на продадени активи /без продукция/	46
29.	Увеличение(намаление) на запасите от продукция и незавършено производство	46
30.	Капитализирани разходи.....	47
31.	Финансови приходи.....	47
32.	Финансови разходи.....	47
33.	Разход за данъци	47
34.	Оповестяване на свързани лица	48
35.	Цели и политика за управление на финансовия риск	50
36.	Събития след датата на баланса	52
37.	Действащо предприятие.....	52

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на "РОСА" АД
ГР. ПОПОВО

Доклад относно одита на финансовия отчет

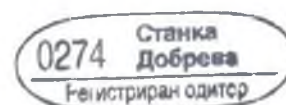
Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „РОСА“ АД /Дружеството/, съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2016 година и отчета за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществениите счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2016 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане /МСФО/, приети от Европейския съюз /ЕС/.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти /МОС/. Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансов отчет“. Ние сме независимо от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители /Кодекса на СМСЕС/, заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит /ЗНФО/, приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степеня, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Няма какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Закона за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители /ИДЕС/, утвърдени от нейния Управителен съвет на 29 ноември 2016 година. Тези процедури касаят проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а/Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, съответства на финансовия отчет.

б/Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за

действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели а да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумна степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- Оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да

модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършения от нас одит.

Станка Добрева – Регистриран одитор
гр. Разград, ул. Иван Вазов № 12, ап. 7
Дата: 29 март 2017 година

0274 Станка
Добрева
Регистриран одитор

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Балансови пера	Приложе ние №	Годината, завършваща на 31.12.2016 BGN'000	Годината, завършваща на 31.12.2015 BGN'000
АКТИВИ			
А. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	1	28 962	21 654
Нематериални активи	2	101	107
Финансови активи	3	4	2
Инвестиционни имоти	4	1 959	596
Търговски и други вземания	5	375	368
Дългосрочни вземания от свързани лица	5.1	370	1 232
Активи по отсрочени данъци	6	108	120
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "А.НЕТЕКУЩИ АКТИВИ" :		31 879	24 079
Б. ТЕКУЩИ АКТИВИ			
Материални запаси	7	47 331	38 838
Търговски и други вземания	8	5 328	9 759
Вземания от свързани лица	8.1	5 558	6 428
Данъчни вземания	9	4 625	670
Активи класифицирани като държани за продажба	10	1 825	
Парични средства	11	3 897	677
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "Б.ТЕКУЩИ АКТИВИ":		68 564	56 372
ОБЩО АКТИВИ :		100 443	80 451
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
А. СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен капитал		1 694	1 694
Резерви	12	4 814	4 814
Натрупана печалба		11 934	7 366
Резултат за текущия период		897	4 568
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "А.СОБСТВЕН КАПИТАЛ":		19339	18442
Б. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Финансирания	13	132	199
Задължения по финансов лизинг	14	7 266	6 043
Дългосрочни заеми	15	4 432	
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "Б.НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ":		11 830	6 242
В. ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Търговски и други задължения	16	10 367	12 180
Краткосрочни задължения към свързани лица	16.1	15 789	10 131
Краткосрочни заеми	17	39 030	31 033
Текуща част от нетекущите задължения	18	3 580	1 946
Задължения към персонала	19	464	411
Дължими текущи данъци	20	44	66
ОБЩО ЗА РАЗДЕЛ "В.ТЕКУЩИ ПАСИВИ":		69 274	55 767
ОБЩО ПАСИВИ:		81 104	62 009
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ :		100 443	80 451

Изпълнителен директор:
Пламен Кирилов Даскалов

Дата: 10 март 2017 г.

Съставител:
Владислава Кирчева Стоянова

Съгласно доклад от дата 29 март 2017 г.:

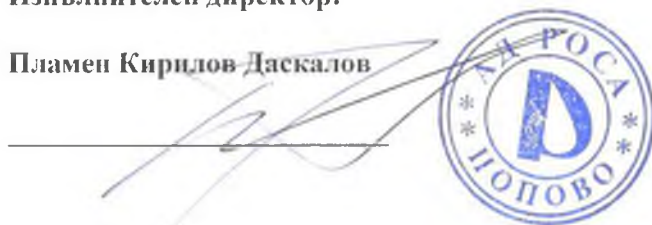

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Наименование на перата	Приложение №	Годината, завършваща на 31.12.2016 <i>BGN'000</i>	Годината, завършваща на 31.12.2015 <i>BGN'000</i>
Приходи от продажби	21	107 871	75 035
Други приходи	22	402	89
Всичко оперативни приходи:		108 273	75 124
Разходи за суровини материали	23	(37 078)	(41 289)
Разходи за външни услуги	24	(1 960)	(2 191)
Разходи за амортизации	25	(2 765)	(2 233)
Разходи за персонала	26	(4 077)	(3 526)
Други разходи	27	(513)	(631)
Себестойност на продадени стоки и други текущи активи	28	(60 229)	(21 401)
Увеличение(намаление) на запасите от продукция и незавършено производство	29	(838)	1 819
Капитализирани разходи	30	1 068	610
Всичко оперативни разходи:		(106 392)	(68 842)
Печалба (загуба) от оперативна дейност		1 881	6 282
Финансови приходи	31	714	190
Финансови разходи	32	(1 611)	(1 412)
Печалба (загуба) преди облагане с данъци		984	5 060
Разходи за данъци от печалбата	33	(87)	(492)
Нетна печалба за периода		897	4 568
Всеобхватен доход, общо		897	4 568

Изпълнителен директор:

Пламен Кирилов Даскалов

Съставител:

Владислава Кирчева Стоянова

Дата: 10 март 2017 г.

Съгласно доклад от дата 29 март 2017 г.:

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ	Текущ период	Предходен период
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
А. Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	107 580	82 963
Плащания на доставчици	(116 037)	(73 429)
Плащания, свързани с персонал	(3 963)	(3 430)
Възстановени (платени) данъци (без данък върху печалбата)	(406)	3 414
Платени данъци върху печалбата	(102)	(520)
Получени лихви	138	
Платени банкови такси	(122)	(120)
Платени лихви върху краткосрочни заеми за оборотни средства	(1 256)	(1 030)
Постъпления (плащания) от промени във валутните курсове	435	(21)
Постъпления (плащания), свързани със застраховки	(335)	(303)
Други постъпления (плащания) от оперативна дейност	(6)	(22)
Нетен паричен поток от оперативна дейност (А):	(14 074)	7 502
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на имоти, съоръжения и оборудване	(5 874)	(5 952)
Постъпления от продажба на оборудване		
Предоставени заеми	(5 810)	(7 631)
Възстановени (платени) предоставени заеми	12 990	2 336
Получени лихви по предоставени заеми	82	256
Други постъпления (плащания) от инвестиционна дейност		85
Нетен поток от инвестиционна дейност (Б):	1 388	(10 906)
В. Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от заеми	73 333	34 352
Платени заеми	(54 833)	(28 639)
Платени задължения по лизингови договори	(2 380)	(1 957)
Платени лихви, такси, комисиони по заеми с инвестиционно предназначение	(214)	(186)
Нетен паричен поток от финансова дейност (В):	15 906	3 570
Г. Изменения на паричните средства през периода (А+Б+В):	3 220	166
Д. Парични средства в началото на периода	677	511
Е. Парични средства в края на периода	3 897	677

Изпълнителен директор:

Пламен Кирилов Даскалов

Съставител:

Владислава Кирчева Стоянова

Дата: 10 март 2017 г.

Съгласно доклад от дата 29 март 2017 г.:

ОТЧЕТ ЗА ДВИЖЕНИЕТО НА КАПИТАЛА

ПОКАЗАТЕЛИ	Основен капитал	Резерви			Натрупани печалби (загуби)	Общо собствен капитал
		резерв от последващи	Общи резерви	Други резерви		
						BGN'000
Салдо към 01.01.2016 г.	1 694	258	423	4 133	11 934	18 442
Преизчислено салдо на 01.01	1 694	258	423	4 133	11 934	18 442
Печалба за периода					897	897
Салдо към 31.12.2016 г.	1 694	258	423	4 133	12 831	19 339
Преизчислено салдо 31.12.2016	1 694	258	423	4 133	12 831	19 339
Сума на всеобхватния доход						-
Салдо към 31.12.2016 г.	1 694	258	423	4 133	12 831	19 339

Изпълнителен директор:

Пламен Кирилов Даскалов

Съставител:

Владислава Кирчева Стоянова

Дата: 10 март 2017 г.

Съгласно доклад от дата 29 март 2017 г.:

I. Корпоративна информация

Наименование на предприятието: "Роса" АД

ЕИК :125022219

Съвет на директорите:

Председател: Иван Цвятков Иванов

Членове: Григор Цветков Иванов
Бончо Драганов Рашков
Ваня Йорданова Горчева
Пламен Кирилов Даскалов

Съставител на финансовия отчет: Владислава Кирчева Стоянова

Държава на регистрация на предприятието: България

Седалище и адрес на регистрация: гр. Попово, ул."Алеко Константинов" № 4

Обслужващи банки: "Банка Пиреос България" АД

„Банка ДСК“ ЕАД

„Обединена Българска Банка" АД

“Сосиете Женерал Експресбанк” АД

„ Уникредит Булбанк” АД

„Сибанк“ЕАД

Собственост

№ по ред	АКЦИОНЕР	Дялово Участие %	Брой дялове	Номинална стойност (х. лв.)
1.	“РОСА-М” АД гр.СОФИЯ	99.25	840 442	1 680 884лв.
2.	Физически лица	0.75	6 361	12 722 лв.
	Общо:	100 %	846 803	1 693 606 лв.

Предмет на дейност: Основната дейност на дружеството е изкупуване и преработка на слънчоглед и други земеделски култури; производство на растителни масла, слънчогледов експелер, брикети от слънчогледова люспа, мастни киселини; търговска дейност в страната и чужбина, както и всяка дейност незабранена от закона.

Финансовият отчет е самостоятелен отчет на предприятието.

Дата на съставяне на финансовия отчет: 10.03.2017 г.

Текущ период: годината започваща на 01.01.2016 г. и завършваща на 31.12.2016 г.

Предходен период: годината започваща на 01.01.2015 г. и завършваща на 31.12.2015 г.

II. База за изготвяне на финансовите отчети и приложени съществени счетоводни политики

1.База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО) и българското законодателство. МСФО се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от Тълкувания на Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), Международните счетоводни стандарти и Тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила от 1 януари 2015 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз (ЕК).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

Съгласно българското счетоводно законодателство и регламентираните за приложение МСС, финансовата година приключва към 31 декември и търговските дружества са длъжни да представят годишни финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата за предходната година. В случай че дружеството е извършило промени в счетоводната си политика, които са приложени ретроспективно или ако е извършило преизчисления, или рекласификации на отделни пера, то представя сравнителни данни за два предходни отчетни периода в отчета за счетоводния баланс и съответстващите му пояснителни приложения както следва: а) към края на предходния отчетен период; б) към началото на най-ранния сравним период.

В останалите елементи на финансовия отчет и съответстващите им пояснителни сведения сравнителната информация се представя само към края на предходния отчетен период.

Прилагане на нови и/или ревизирани МСФО

Нови и изменени стандарти, приети за прилагане от Европейския съюз, в сила за годишните периоди, започващи на 01 януари 2015 г.

Налице са промени в множество стандарти, приети за приложение в Европейския Съюз (ЕС), които се прилагат за първи път през настоящата финансова година, но всички те не водят до промени върху настоящия отчет:

През м. декември 2014 г., в сила от 01.02.2015 г., ЕК прие за прилагане изменение в **МСС 19 „Доходи на наети лица“**, което има за цел да опрости и изясни отчитането на свързаните с планове за дефинирани доходи вноски на служители или трети страни.

Разяснението **КРМСФО 21 "Налози"**, издадено от СМСС на 20.05.2013 г., е прието от ЕК през м. юни 2014 г., с начална дата на прилагане 17.06.2014 г. и дава отговор на въпроса кога следва да се признае задължение за плащане на налози в обхвата на МСС 37 "Провизии". Разяснението разглежда какво е задължаващо събитие, което поражда задължението за плащане на налог и кога то

трябва да бъде признато. Публикуваното разяснение не води до промени в отчитането и/или във финансовите резултати на дружеството.

Годишните подобрения на Международните стандарти за отчитане, цикъл 2010-2012 г. и цикъл 2011-2013 г. са публикувани от СМСС на 12.12.2013 г., а са приети от ЕК респективно на 17.12.2014 г. и 18.12.2014 г. С тях се въвеждат следните промени /в сила за годишните периоди, започващи на или след 01 юли 2014 г./:

- Изменение на **МСФО 2 „Плащане на базата на акции”**, с което се променят дефинициите за „пазарно условие”, „условие на придобиване” и се добавят дефинициите за „условие за резултати” и „условие за работа”;
- Изменение на **МСФО 3 „Бизнес комбинации”** относно „възнаграждението под условие” и начина на отчитане на промените в него. Като следствие от изменението в този стандарт, се променят и **МСФО 9 „Финансови инструменти” /все още неприет за прилагане в ЕС/, МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи” и МСС 39 „Финансови инструменти:признаване и оценяване”;**
- Изменение на **МСФО 8 „Оперативни сегменти”**, прецизиращо оповестяваната информация и равнения;
- Изменения на **МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” и МСС 38 „Нематериални активи”**, поясняващи третирането на активите при модела на преоценената стойност;
- Изменение на **МСС 24 „Оповестяване на свързани лица”**, въвеждащо понятието „управляващо предприятие”, включването му в кръга на свързаните лица и оповестяването на разходите, заплащани на такова предприятие;
- Изменение на **МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност”**, с което се прецизира, че позоваването на финансови активи или финансови пасиви с компенсиращи се позиции към пазарни рискове или кредитен риск на контрагента са приложими за всички договори в обхвата на МСС 39 или МСФО 9. Потвърждава се, че краткосрочните вземания и задължения могат да се представят по стойност на възникване, ако влиянието на дисконтирането е незначително.
- Изменение на **МСС 40 „Инвестиционни имоти”**, с което се обръща внимание на правилната преценка при определянето дали придобит инвестиционен имот е придобиване на актив /група активи/ или бизнес комбинация, като за целта е необходимо отделно прилагане на двата стандарта. Това изменение не се налага ретроспективно и не изисква корекции на придобитите в предходни периоди инвестиционни имоти, освен ако предприятието не реши да го приложи, ако разполага с необходимата за целта информация.

Дружеството прилага горепосочените изменения, но това не води до промяна в отчитането и/или докладваните финансови резултати за представените периоди

Нови и изменени стандарти, приети за прилагане от Европейския съюз, в сила за годишните периоди, започващи след 01 януари 2016 година.

На 30.06.2014 г. СМСС издаде изменения на **МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения”** и **МСС 41 „Земеделие”** озаглавени **„Земеделие: растения носители”**, приети от ЕК на 23.11.2015г. С тях се въвежда ново понятие – растение-носител, за което се прилага МСС 16 и което, съответно, се изключва от обхвата на МСС 41. С цел осигуряване на последователност, са направени и изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети”, МСС 17 „Лизинг”, МСС 23 „Разходи по заеми”, МСС 36 „Обезценка на активи” и МСС 40 „Инвестиционни имоти”. Началната дата за прилагането им е 01 януари 2016 година.

Публикуваните от СМСС на 06.05.2014 г. изменения на **МСФО 11 „Съвместни предприятия”**, озаглавени **„Счетоводно отчитане на придобиванията на дялове в съвместно контролирани дейности”** са приети от ЕК на 24.11.2015 г. и предоставят нови насоки относно счетоводното третиране на придобиването на дялове в съвместно контролирани дейности, които представляват бизнес. Тези изменения изискват в посочения случай инвеститорът да прилага принципите за отчитане на бизнес комбинация. Началната дата на прилагане е 01 януари 2016 година.

Измененията на **МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения”** и **МСС 38 „Нематериални активи”**, озаглавени **„Изясняване на приемливите методи на амортизация”**, са публикувани от СМСС на 12.05.2014 г. и приети от ЕК на 02.12.2015 г. Съгласно тези изменения, методите на амортизация, базирани на приходи, са неуместни, с редки изключения за нематериалните активи. Прилагането на тези изменения е с начална дата 01 януари 2016 г.

Посочените изменения не намират отражение във финансовите отчети на Дружеството.

В рамките на редовния процес на уеднаквяване и изясняване на стандартите, на 25.09.2014 г. СМСС публикува *Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2012-2014 г.*, приети от ЕК на 15.12.2015 г. с начална дата на прилагане 01 януари 2016, които включват:

- Изменение на **МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности”**, с което се третира рекласифицирането на такива активи от „държани за продажба” в „държани за разпределение към собствениците” и се пояснява, че такава рекласификация не представлява промяна в плана за продажба, респективно не се отчита като такава;
- Изменение на **МСФО 7 „Финансови инструменти – оповестяване”**, съдържащо пояснения относно продължаващото участие в прехвърлен финансов актив в случай на споразумение за обслужване. Това изменение налага съответстваща промяна и в МСФО 1 „Прилагане за първи път на МСФО”.
- Изменение на **МСС 19 „Доходи на наети лица”**, поясняващо, че при определяне на дисконтовия проент има значение валутата, в която са деноминирани пасивите, а не държавата, в която оперира предприятието;
- Изменение на **МСС 34 „Междинни финансови отчети”** относно необходимите препратки от междинните финансови отчети към информацията включена в тях.

Нови и изменени стандарти, приети за прилагане от Европейския съюз, в сила за годишните периоди, започващи след 01 януари 2016 г.

Прилагането на гореизброените изменения няма да се отрази върху финансовите отчети на дружеството върху текущия или предходни периоди и не се очаква да повлияе съществено на бъдещите периоди.

На 12.08.2014 г. СМСС публикува изменение на **МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“**, озаглавени **„Метод на собствения капитал в индивидуалните финансови отчети“**, с които се позволява на предприятията да прилагат в индивидуалните си финансови отчети метода на собствения капитал за инвестициите си в дъщерни, съвместно контролирани и асоциирани предприятия. Това изменение е прието от ЕК на 18.12.2015 г. и влиза в сила за годишните периоди, започващи на или след 01 януари 2016 г., като се прилага ретроспективно, в случай че бъде избран метода на собствения капитал. В съответствие с тази промяна, е изменен и **МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“**.

Измененията на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“, публикувани от МСС на 18.12.2014 година под заглавие „Инициатива във връзка с оповестяванията“ са приети от ЕК също на 18.12.2015 г. и дават разяснения, които целят да подобрят полезността на информацията: обобщаването и детайлизирането следва да се правят по такъв начин, че тя да е разбираема за потребителите; въвеждат се нови правила за междинните сборове; пояснителните приложения се представят по систематичен начин; другият всеобхватен доход, произтичащ от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал следва да се групира на база на това дали елементите ще се рекласифицират към печалбата /загубата/ или собствен капитал, като се прави по отделно за всяко такова дружество; отделно оповестяване на преценките и на приблизителните оценки, които са с най-голям ефект върху признатите във финансовите отчети суми. В съответствие с това изменение са променени и **МСФО 7 „Финансови инструменти – оповестяване“** и **МСС 34 „Междинни финансови отчети“**. Тези изменения влизат в сила за счетоводните периоди, започващи на или след 01 януари 2016 г.

Два нови стандарта – **МСФО 9 „Финансови инструменти“** и **МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“** са издадени от СМСС през последните години, но все още не са приети за приложение от Европейския съюз. Тези стандарти следва да се прилагат за отчетни периоди, започващи на или след 01 януари 2018 година, ако и ЕК потвърди приложението им. Направеният анализ на изискванията, заложили в тези стандарти, показва, че е малко вероятно да настъпят съществени промени в отчитането на резултатите на Дружеството.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива стойност.

Всички данни са представени в настоящия финансов отчет в хиляди лева. С цел по добра съпоставимост, някои от сравнителните данни от предходна година са рекласифицирани.

2.Приложени съществени счетоводни политики

2.1.Промени в счетоводната политика и грешки

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година.

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез: преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване със задна дата, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Използване на приблизителни счетоводни оценки и предположения

Изготвянето на финансов отчет по Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви, както и до признатите разходи и приходи за периода. Преценките на ръководството се базират на предишен опит и анализ, като се вземат предвид наличните обстоятелства и очакванията за бъдещи събития, но въпреки това реалните резултати биха могли да се различават от приблизителните счетоводни оценки. Достоверността на приблизителните оценки и преценки е обект на редовен преглед от ръководството.

Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство Дружеството води счетоводство и съставя финансовите си отчети в национална валута на Република България – български лев. От 1 януари 1999 година българския лев е с фиксиран курс към еврото: 1.95583 лева за 1 евро. Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс към датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние.

Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на парични позиции, представляващи част от нетна инвестиция в чуждестранна дейност или от отговарящи на условията хеджинги на паричен поток, които се признават в друг всеобхватен доход.

2.2.Имоти, машини съоръжения и оборудване:

Първоначално придобиване

Като имоти машини и съоръжения се отчитат активи, които отговарят на критериите на МСС 16 и имат стойност при придобиването равна или по-висока от 700 лева. Активите които имат стойност по ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина или съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Дружеството е приело да отчита Имотите, машините, съоръженията и оборудването в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване без всички натрупани амортизационни отчисления и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Разходите за текущото обслужване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се отчитат като текущи за периода.

Балансовата стойност на даден имот, машина, съоръжение и оборудване се отписва при освобождаване от актива. Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина, съоръжение или оборудване се включват в отчета за доходите, когато активът се отпише.

Методи на амортизация

Дълготрайните материални активи се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, определен към момента на придобиване на актива. Амортизацията на активите започва от момента, в който те са налични в предприятието, на мястото и състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престой или изваждане от активна употреба.

Средният полезен живот в години и начисляваните счетоводни амортизации в проценти за основните групи дълготрайни материални активи, са както следва:

Група	Години	Амортизации за счетоводни цели в %
Сгради	25	4
Машини и оборудване	3-6	15-30
Съоръжения	25	4
Автомобили	4-8	20-25
Транспортни средства, без автомобили	10	10
Компютърна техника	2	50
Стопански инвентар	5-7	15
Други	6	15

Обезценка на дълготрайни материални активи

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали са налице индикации, че даден актив може да бъде обезценен. Когато съществува признак за обезценка, Дружеството прави официална приблизителна оценка на възстановимата стойност. Когато балансовата стойност на даден актив надвишава неговата възстановима стойност, активът се счита за обезценен и стойността му се намалява до неговата възстановима стойност. Ръководството е извършило преглед на всички значими материални активи към 31.12.2016 г. с цел проверка на достоверността на балансовата им стойност. Ръководството счита че балансовата стойност на активите към тази дата не превишава възстановимата им стойност и няма индикация за обезценка.

Печалби и загуби от продажба

Балансовата стойност на даден имот, машина, съоръжение и оборудване се отписва при освобождаване от актива. Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина, съоръжение или оборудване се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът се отпише.

2.3.Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани

с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 25 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата съответно на ред „Приходи” и ред „Други разходи”, и се признават, както е описано в пояснение 4. Инвестиционни имоти

2.4. Нетекущи нематериални активи

Като нематериалните активи се отчитат активи, които отговарят на определението за нематериален актив и отговарят на критериите за отчитане на нематериални активи формулирани в МСС 38. Като нематериални активи се отчитат Програмни продукти, патенти, лицензии, сертификати, а в групата на други нематериални активи са включени права върху индустриална собственост и други.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване. Нематериалните активи се отчитат след придобиването по себестойност намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка. Нематериалните активи, които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т. е., когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на датата, на която активът е отписан.

Средният полезен живот в години и счетоводните амортизации за основните групи амортизируеми нематериални активи, е както следва:

Група	Години	Амортизации за счетоводни цели в %
Програмни продукти	7	15
Сертификати по ИСО	7	15
Други нематериални активи	3-20	5-33

Активи, които имат неопределен полезен живот не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база. Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци. Нефинансови активи с изключение на положителна репутация, които подлежат на обезценка са проверяват за евентуално възстановяване на загуба от обезценка към всяка отчетна дата.

2.5.Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това.

Дялове и участия

Всички инвестиции първоначално се признават по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на предоставеното възнаграждение и разходите по придобиването, свързани с инвестицията.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат и представят по себестойност. Инвестициите, които представляват малцинствени дялове се отчитат по справедлива стойност класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС39. В случаите, в които инвестициите са в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно се отчитат по цена на придобиване.

Търговски и други вземания

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи, които не са деривати и имат фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- а) тези, които предприятието възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които предприятието определя при първоначалното признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- б) тези, които предприятието определя като на разположение за продажба при първоначално признаване; или
- в) тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, в които причината е влошаване на кредитното качество, и които се класифицират като на разположение за продажба.

Първоначално тези вземания и кредити се оценяват по себестойност включваща справедливата стойност на подлежащото за получаване и стойността на разходите по сделката.

След първоначалното признаване кредитите и вземанията, които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Към датата на финансовия отчет се прави преглед за определяне на обезценка от несъбираемост.

Вземанията от клиенти по продажби, се признават и отчитат по оригинална фактурна стойност, намалена с обезценка от несъбираемост. Приблизителна оценка на съмнителни вземания се извършва, когато събирането на пълната сума не е вероятно. Несъбираемите вземания се отписват при тяхното установяване.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво

просрочени индивидуални вземания от контрагента, вкл. и възможностите за събиране на лихви за просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват във вземанията от клиенти и доставчици

Данъците за възстановяване се представят по оригиналния размер на сумата на вземането.

Другите вземания се представят по себестойност.

Като нетекущи (дългосрочни) се класифицират вземания, които са със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на падежа.

Като текущи (краткосрочни) се класифицират вземания които са:

- ✓ без фиксиран падеж
- ✓ със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория.

2.6. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;

- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. При взаимосвързана продукция себестойността на продукцията се определя на база нетна реализируема стойност.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормален капацитет. Избраната от дружеството база за разпределението им по продукти е преки разходи за материали.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност). В обектите за търговия на дребно се прилага методът „цени на дребно“.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.7 Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им.

2.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват парични средства в брой и в банки, съответно в лева и във валута. Паричните еквиваленти са краткосрочни, лесно обратими високо ликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- краткосрочно (до 3 месеца) блокираните парични средства са третираны като парични средства и еквиваленти;

- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.9. Собствен капитал

Собственият капитал на дружеството се състои от:

Основен капитал включващ:

Регистриран капитал –представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация..

Допълнителни резерви – Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв "**фонд Резервен**", като източници на фонда могат да бъдат:

най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

данъчно облекчение, представляващо минимална помощ съгласно ЗКПО

Финансов резултат включващ:

Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба(загуба) от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

2.10. Търговски и други задължения и кредити

Като **нетекущи (дългосрочни)** се класифицират всички задължения, дължими в срок над 12 месеца от датата на баланса.

Като **текущи (краткосрочни)** се класифицират задължения които са:

√ без фиксиран падеж

√ със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет.

2.11. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задължения на предприятието във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Представени са по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък. За просрочените задължения по данъци не са начислени дължимите лихви за забава към датата на финансовия отчет, освен ако задълженията за просрочие са установени с акт на данъчната администрация и не са разплатени към датата на баланса.

2.12. Задължения към персонала

Задължения към персонал и осигурителни организации се класифицират задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход не ползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Дружеството няма приета политика да начислява дългосрочни доходи на персонала.

2.13. Приходи от финансираня (дарения от публични институции)

Дарение от публични институции се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на признатата в разходите амортизация.

2.14. Разходи

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходите за разход за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи. Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

2.15. Приходи

Дружеството отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности. Приходите включват приходи от продажба на продукция, стоки и предоставяне на услуги и финансови приходи и приходи от финансираня.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

- ✓ Приходи от продажба на стоки, продукция и др. активи-признаването на приходите се извършва при прехвърляне собствеността и предаване на съответните активи на купувачите.
- ✓ При извършване на краткосрочни услуги – при завършване на съответната услуга и приемане на работата от клиента. Към групата на услугите са включени приходите от отдаване под наем на инвестиционните имоти, както и приходите от услуги на ишлеме. Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.
- ✓ При дългосрочни услуги -на базата на етап на завършен договор.

Етапът на завършен договор се определя на база на приетите към датата на изготвяне на отчета изпълнени работи и съответната пропорционална част на направените разходи.

- ✓ Приходи от лихви – признаването на лихвите за приход се извършва по метода ефективната лихва.
- ✓ Приходи от дивиденди- при установяване на правата за получаването им.

Приходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване, като не се включва данък добавена стойност.

2.16.Финансови разходи

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества.

2.17.Финансови приходи

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики от преоценка на заеми в чуждестранна валута.

2.18.Данъци върху дохода

Текущият данък за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен. Ако вече платената сума за текущ и предходен период превишава дължимата сума за тези периоди, излишъкът се признава като актив. Отсрочените данъци се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към датата на финансовия отчет, като се използва балансовия метод на задълженията.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към датата на баланса.

Текущите и отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

2.19.Чуждестранна валута

Финансовият отчет е изготвен в български лева, която е функционалната валута на предприятието.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута /български лев/ на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при преизчисляването на тези парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени или преизчислени преди това, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Предприятието прави преоценка на валутните парични позиции към датата на финансовия отчет за периода и текущо през отчетния период месечно.

Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2016 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

2.20.Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Приложението на Международните счетоводни стандарти изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

Приблизителна оценка подлежат на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се базират, или в резултат от получена нова информация, или допълнително натрупан опит.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

2.21.Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в баланса, когато става страна по договорните условия на финансов инструмент.

Финансовите активи и пасиви се класифицират съгласно изискванията на МСС39.

2.22.Сделки по плащания, базирани на акции

Служителите (включително директорите) на Дружеството не получават възнаграждения под формата на сделки по плащания, базирани на акции, където служителите предоставят услуги в замяна на акции или права върху акции ('сделки, уреждани със собствен капитал').

2.23.Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва изискванията на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без разлика на това, дали се прилага някаква цена.

2.24.Лизинг

Съгласно МСС17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

През 2016 година „Роса” АД отчита финансов лизингов договор по който е лизингополучател.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

През 2016 година „Роса” АД не отчита оперативен лизингов договор по който е лизингополучател.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Дружеството не отчита Договори по финансов лизинг.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Дружеството не отчита Договори по финансов лизинг.

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг трябва да се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетият актив. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се прибавят към сумата, призната като актив. Лизинговите плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение.

2.25.Събития след датата на баланса

Събития след датата на баланса са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между датата на баланса и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- ✓ такива, които доказват условия, съществували към датата на баланса (коригиращи събития след датата на баланса);
- ✓ такива, които са показателни за условия, възникнали след датата на баланса (некоригиращи събития след датата на баланса).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след датата на баланса и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след датата на баланса. Когато некоригиращите събития след датата на баланса са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие след датата на баланса:

- ✓ естеството на събитието;
- ✓ оценката на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

2.26. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

Приложения (допълнителна информация) към статиите на финансовия отчет:

А. Отчет за финансовото състояние

1. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

ПОКАЗАТЕЛИ	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Офис оборудване	Разходи за придобиване	Платени аванси за придобиване	Общо:
<i>BGN'000</i>									
Отчетна стойност									
Салдо на 1.01.2016	916	7 414	4 293	3 679	12 754	803	106		29 965
Постъпили			176	4	4 462	19	8 041	4 260	16 962
Излезли		842	20			9	4 298		5 169
Намаление от активи, държани за продажба		1 873							1 873
Салдо на 31.12.2016	916	4 699	4 449	3 683	17 216	813	3 849	4 260	39 885
Амортизация									
Салдо на 1.01.2016	-	1 225	2 974	1 039	2 349	724	-		8 311
Начислена за годината		219	387	148	1 937	22			2 713
Амортизация на излезлите		24	20			9			53
Намаление на амортизация от активи, държани за продажба		48							48
Салдо на 31.12.2016	-	1 372	3 341	1 187	4 286	737	-		10 923
Балансова (преносна) стойност									
Салдо на 01.01.2016	916	6 189	1 319	2 640	10 405	79	106		21 654
Салдо на 31.12.2016	916	3 327	1 108	2 496	12 930	76	3 849	4 260	28 962

По-голяма част от дълготрайните материални активи са заложени като обезпечения в полза на „Банка ДСК“ ЕАД, „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и „Сибанк“ ЕАД.

2. Нематериални активи

ПОКАЗАТЕЛИ

	Права	Лицензи	Програмни продукти	Сертификати по ИСО	Общо:
	<i>BGN'000</i>				
	Отчетна стойност				
Салдо на 01.01.2016	291	1	8	27	327
Постъпили			4		4
Излезли					-
Обезценка					-
Салдо на 31.12.2016	291	1	12	27	331
	Амортизация				
Салдо на 01.01.2016	185	1	7	27	220
Начислена за годината	7		3		10
Амортизация на излезлите					-
Салдо на 31.12.2016	192	1	10	27	230
	Балансова (преносна) стойност				
Салдо на 01.01.2016	106		1	-	107
Салдо на 31.12.2016	99		2	-	101

3. Финансови активи

Вид	Притежаван %	Сума <i>BGN'000</i>
Други инвестиции в предприятия		
"Екобулпак" АД	0.31	2
Общо:	0.31	2
Други финансови активи		
Участие във фондации	31.25	2
Общо:	31.25	2
Общо финансови активи:		4

4.Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Дружеството включват имоти, които се намират в гр. Попово, Търговище, Варна и София, които се държат с цел получаване на приходи от наем .

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

ПОКАЗАТЕЛИ	Сгради	Общо
Отчетна стойност		
Салдо на 01.01.2015 г.	1153	1153
Постъпили	34	34
Излезли	151	151
Салдо на 31.12.2015 г.	1036	1036
Амортизация		
Салдо на 01.01.2015 г.	408	408
Начислена през годината		39 39
Амортизация на излезлите	7	7
Салдо на 31.12.2015 г.	440	440
Балансова стойност		
Салдо на 01.01.2015 г.	745	745
Салдо на 31.12.2015 г.	596	596

ПОКАЗАТЕЛИ	Сгради	Общо
Отчетна стойност		
Салдо на 01.01.2016 г.	1036	1036
Постъпили	1405	1405
Излезли		
Салдо на 31.12.2016 г.	2441	2441
Амортизация		
Салдо на 01.01.2016 г.	440	440
Начислена през годината		42 42
Амортизация на излезлите		
Салдо на 31.12.2016 г.	482	482
Балансова стойност		
Салдо на 01.01.2016 г.	596	596
Салдо на 31.12.2016 г.	1959	1959

Всички инвестиционни имоти са заложили като обезпечения в полза на „Банка ДСК”ЕАД и “ Сосиете Женерал Експресбанк“ АД.

Приходите от наеми за 2016 г., възлизащи на 195 х. лв. (2015 г.: 176 х. лв.), са включени в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от продажби”.

5. Нетекущи търговски и други вземания

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Дългосрочни вземания в т.ч.	745	1 600
Вземания от свързани предприятия	370	1 232
Вземания по предоставени търговски заеми	375	368
Общо	745	1 600

6. Активи (пасиви) по отсрочени данъци

СПРАВКА ЗА ОТСРОЧЕНИТЕ ДАНЪЦИ

Движение на отсрочените данъци
31 декември 2015 2016 г. 31 декември 2016
увеличение намаление

Временна разлика

	Данъчна основа BGN'000	Временна разлика BGN'000	Данъчна основа BGN'000	Временна разлика BGN'000	Данъч на основа BGN'0 00	Временн а разлика BGN'000	Данъч на основа BGN'0 00	Временна разлика BGN'000
Активи по отсрочени данъци								
Амортизации	572	57	39	4			611	61
Обезценка на вземания	497	50	22	2	198	20	321	32
Компенсирими отпуски с осигуровки	122	12	101	11	89	9	134	14
Доходи по ЗДДФЛ	10	1	10	1	10	1	10	1
Общо активи:	1201	120	172	18	297	30	1076	108
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации							-	-
Общо пасиви:			-	-			-	-
Отсрочени данъчни активи (пасиви)	1201	120	172	18	297	30	1076	108

7. Материални запаси

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Материали общо :	42979	33473
основни материали;	42622	30391
горива и смазочни материали;	58	47
резервни части;	97	87
спомагателни материали ;	165	165
други материали;	37	2783
Продукция	4348	5186
Стоки	4	179
Общо материални запаси:	47331	38838

Като обезпечения в полза на „Сосиете Женерал Експресбанк” АД , „Банка ДСК” ЕАД и „Сибанк“ ЕАД в регистъра на особените залози са вписани Краткотрайни материални запаси – слънчогледово семе и продукция.

8. Текущи търговски и други вземания

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Вземания от свързани предприятия в т.ч.	5 558	6 428
Вземания по продажби	5 317	5 848
Вземания по лихви по заеми		19
Вземания по заеми	241	561
Краткосрочни вземания в т.ч.	5 649	10 295
Вземания по продажби	2 478	3 456
Вземания по предоставени аванси	2 588	682
Съдебни и присъдени вземания	474	43
Вземания от подотчетни лица	10	
Предплатени разходи	52	54
Вземания по депозити и гаранции	27	8
Вземания от предоставени заеми		6 000
Други краткосрочни вземания	20	52
Обезценка на вземания(-)	(321)	(536)
Вземания по продажби	(303)	(308)
Вземания по предоставени аванси		(189)
Съдебни и присъдени вземания	(18)	(39)
Общо	10 886	16 187

Търговски вземания

Всички вземания са краткосрочни. Балансовата стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата стойност. депозити

Част от търговските вземания са заложили в полза на трите финансиращи банки на дружеството.

Всички търговски вземания на Предприятието са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били обезценени и съответната обезценка е била призната в отчета на доходите на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

9. Данъчни вземания

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Надвнесен корпоративен данък	20	
ДДС невключено в справка-декларация	1	670
ДДС за възстановяване	4604	
Общо	4625	670

10. Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба

Дружеството отчита в групата на Активите, предназначени за продажба - имот, придобит по стопански начин през 2015 година, намиращ се в гр. Търговище.

Балансовата стойност на активите, предназначени за продажба, могат да бъдат представени, както следва:

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	1825	
Общо	1825	

11.Парични средства

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Парични средства в брой в т.ч.	87	74
В лева	62	55
Във валута	25	19
<i>в т. ч. в EUR</i>	2	9
<i>в т. ч. в USD</i>	2	5
<i>в т. ч. в TRY</i>	11	5
Парични средства в разплащателни сметки в т.ч.	3 810	603
В лева	195	513
Във валута	3 615	90
<i>в т. ч. в EUR</i>	3 596	22
<i>в т. ч. в USD</i>	19	68
Общо	3 897	677

Сумата на пари и парични еквиваленти, която е блокирана за Дружеството към 31 декември 2016 г., възлиза на 3 340 х.лв.или равностойността на 1 800 х.долари.

12.Резерви

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Законови резерви		
Общи резерви	423	423
Преоценка на нетекущи активи	258	258
Други резерви	4133	4133
Общо резерви към 31 декември	4814	4814

Резервите на Групата са формирани от печалби от минали години съгласно проведено
Общо събрание на акционерите.

13.Финансирания

Отчетените дългосрочни финансирания в Отчета за финансовото състояние са съответно:

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Субсидия по Програма САПАРД	7	50
Финансиране от МЗ чрез МИГ Попово	34	51
Безвъзмездно право на строеж	91	98
Общо	132	199

14.Задължения по финансов лизинг

Дългосрочни задължения по финансов лизинг към 31 декември:

Дружеството отчита общо 31 /тридесет и един / договора за финансов лизинг, като 11/единадесет/ от тях са сключени през 2015 година. Чрез тези договори дружеството е придобило транспортни средства. Активите са включени в група” Имоти, машини и съоръжения”.

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Финансов лизинг за покупка на транспортни средства	7 266	6 043
Общо:	7 266	6 043

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо:
	година BGN'000	години BGN'000	години BGN'000	BGN'000
31 декември 2016 г.				
Лизингови плащания	2923	7518		10441
Дисконтиране	(216)	(252)		(468)
Нетна настояща стойност	2707	7266	0	9973
31 декември 2015 г.				
Лизингови плащания	2011	6357		8368
Дисконтиране	(132)	(314)		(446)
Нетна настояща стойност	1879	6043	0	7922

Сключените лизингови договори са с фиксирани плащания по погасителен план и с опция за обратно изкупуване в края на лизинговия период. Лизинговите договори са неотменяеми без други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми.

15. Дългосрочни заеми

Заемите включват следните финансови пасиви

	Текущи		Нетекущи	
	2016	2015	2016	2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми	39030	31033		
Банкови инвестиционни заеми	806		4432	
Общо:	39836	31033	4432	0

Всички заеми са деноминирани в български лева.

Банков кредит (инвестиционен):

2016
BGN'000

2015
BGN'000

- Име на кредитора – Банка Пиреос България АД; **5 238**
- Договор от дата – 20.06.2016 г.;
- Падеж – 30 юни 2023 г.;
- Разрешен размер – 5 238 х. лв.;
- Погасителен план:
 - до 30 юни 2023 г. – равна месечна вноска 67 х. лв.;
- Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева);
- Обезпечение – договорена ипотека на недвижимо имущество и особен залог върху движимо имущество и вземания.

16. Текущи търговски и други задължения

Вид	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Задължения към свързани предприятия в т.ч.	15 789	10 131
Задължения по доставки	523	110
Задължения за лихви по заеми		21
Задължения по получени търговски заеми	15 266	10 000
Търговски и други задължения	10 367	12 180
Задължения по доставки	10 181	6 082
Задължения по получени аванси	173	6072
Други задължения	13	26
Общо:	26 156	22 311

17.Краткосрочни заеми

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Задължения към финансови предприятия	39 030	31 033
Общо	39 030	31 033

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Банков кредит (кредитна линия):	1 372	
- Име на кредитора – Банка Пиреос България АД; - Договор от дата – 20.06.2016г.; - Падеж – 30 юни 2017 г.; - Одобрен лимит - 3 748 х.лв. - Подлимит 1 – 1 500 х.лв. - Подлимит 2 - 2 248 х.лв. - Разрешен размер – 1 500 х. лв.; - Погасителен план: - до 30 юни 2017 г. – 3 748 х.лв. - Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева); - Обезпечение – договорена ипотека на недвижимо имущество и особен залог върху движимо имущество и вземания.		

Банков кредит (кредитна линия):	15 000	14 921
- Име на кредитора – Банка ДСК ЕАД; - Договор от дата – 09.08.2012 г.;Анекс от 24.08.2016 г. - Падеж – 09 август 2017 г.; - Разрешен размер – 15 000 х. лв.; - Погасителен план: - до 09 август 2017 г. – 15 000 х. лв; - Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева); - Обезпечение – договорена ипотека на недвижимо имущество и особен залог върху движимо имущество и материални запаси, съдлъжници- „Елена Груп“ЕАД и „ФМА“АД.		

Банков кредит (револвиращ кредит):

9 300

7 300

- Име на кредитора – „Сосиете Женерал Експресбанк АД;
- Договор от дата – 08.10.2014 г.;Анекс от дата – 30.06.2016 г.
- Падеж – 30 юни 2017 г.;
- Разрешен размер – 9 300 х. лв.;
- Погасителен план:
 - до 30 април 2017 г. – 2 000 х. лв.;
 - до 31 май 2017 г. – 2 000 х. лв.;
 - до 30 юни 2017г.– 2 000 х. лв;
- Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева);
- Обезпечение – договорена ипотека на недвижимо имущество, и особен залог върху движимо имущество и материални запаси;съдлъжник – „ИГ Холдинг“АД;

Банков кредит (овърдрафт):

667

283

- Име на кредитора – „Сосиете Женерал Експресбанк АД;
- Договор от дата – 08.10.2014 г.;Анекс от дата – 30.06.2016 г.
- Падеж – 30 юни 2017 г.;
- Разрешен размер – 700 х. лв.;
- Погасителен план:
 - до 30 юни 2017г.– 700 х. лв;
- Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева);
- Обезпечение – договорена ипотека на недвижимо имущество, и особен залог върху движимо имущество и материални запаси;съдлъжник – „ИГ Холдинг“АД;

Банкова гаранция:

- Име на кредитора – „Сосиете Женерал Експресбанк АД;
- Договор от дата – 08.10.2014 г.;Анекс от дата – 30.06.2016 г.
- Падеж – 30 юни 2017 г.;
- Лимит – 1 000 х. лв.;
- Погасителен план:
 - до 30 юни 2017г.– 1 000 х. лв;

- Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева);
- Обезпечение – договорена ипотека на недвижимо имущество, и особен залог върху движимо имущество и материални запаси; съдлъжник – „ИГ Холдинг“ АД;
- Към 31.12.2015 г. няма усвоен размер от линията за банкова гаранция.

Банков кредит (револвиращ кредит):

2 800

Име на кредитора – „Сосиете Женерал Експресбанк АД;

- Договор от дата – 27.04.2016 г.; Анекс №1/30.09.2016 г.
- Падеж – 31 март 2017 г.;
- Разрешен размер – 2 800 х. лв.;
- Погасителен план:
 - до 31 март 2017 г. – 2 800 х. лв.;
- Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева);
- Обезпечение – залог на парични средства

Банков кредит (овърдрафт):

9 890

8527

- Име на кредитора – „Сибанк“ ЕАД;
- Договор от дата – 11.08.2015 г.; Анекс от дата – 08.08.2016 г.
- Падеж – 20 август 2017 г.;
- Разрешен размер – 10 000 х. лв.;
- Погасителен план:
 - до 20 май 2017 г. – 1 000 х. лв.;
 - до 20 юни 2017 г. – 1 000 х. лв.;
 - до 20 юли 2017 г. – 2 000 х. лв.;
- Валута, в която се извършват плащанията – BGN (лева);
- Обезпечение – договорена ипотека на недвижимо имущество и особен залог върху движимо имущество и материални запаси; съдлъжник – „ИГ Холдинг“ АД;

18.Текуща част от не текущите задължения

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Финансирания за дълготрайни активи	67	67
Задължения по лизингови договори	2707	1879
Задължения по инвестиционен кредит	806	
Общо:	3580	1946

19.Задължения към персонал

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Задължения към възнаграждения	356	312
в т.ч. за текущи	244	209
в т.ч. за неизпозвани отпуски	112	103
Задължения по осигурителни вноски	108	99
в т.ч. за текущи	86	80
в т.ч. за осигуровки по неизпозвани отпуски	22	19
Общо:	464	411

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на „Роса” АД, които следва да бъдат уредени през 2017 г.

20.Данъчни задължения

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Данък добавена стойност		16
Корпоративен данък		7
Данък върху доходите на физическите лица	21	20
Други данъци	23	23
Общо:	44	66

Б. Отчет за всеобхватния доход

21.Приходи от продажби

Приходи от продажби на:	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Продукция	41 097	48 556
Стоки	64 908	24 816
Услуги	1 866	1 663
Общо	107 871	75 035

22. Други приходи

Други приходи от:			2016	2015
			BGN'000	BGN'000
Продажба на активи			9	11
Приходи от финансираня за дълготрайни активи			67	67
Други приходи			326	11
Общо			402	89

23. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Основни материали за производство	34 320	38 420
Спомагателни материали	381	445
Горивни и смазочни материали	1 689	1 461
Резервни части	45	70
Работно облекло	5	7
Ел. енергия	520	517
Вода	59	44
Офис материали и консумативи	12	10
Газ	1	1
Други материали	46	314
Общо	37 078	41 289

24.Разходи за външни услуги

Вид разход	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Екотакса	5	7
Транспортни услуги	51	342
Пътни такси и винетки	166	286
Ремонти	57	111
Разходи по търговска дейност,реклама	134	165
Съобщителни услуги	25	26
Консултански и други договори	41	257
Наеми	387	180
Застраховки	335	306
Данъци и такси	76	110
Разходи оценки на ДМА	9	8
Подновяване на IFS и ISO стандарт одит	12	4
Годишен одит	5	5
Абонаменти	33	73
Обучение	3	4
Нотариални такси и такси по ипотеки	32	44
Юридически услуги	74	29
Глоби и неустойки	42	19
Разходи за охрана на труда	24	18
Членски внос	3	3
Такса износ	62	123
Разходи по получени ишлеме услуги	308	
Други разходи за външни услуги	76	71
Общо	1 960	2 191

25.Разходи за амортизации

Разходи за амортизации на:	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Производствени активи	2 676	2 191
Административни активи	89	42
Общо	2 765	2 233

26.Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Текущи възнаграждения	3 041	2 622
Начисления за социално и здравно осигуряване	637	537
Социални придобивки и плащания	298	279
Начислени суми за неизпозвани отпуски	84	74
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	17	14
Общо	4 077	3 526
Средно списъчен състав на персонала (брой) :	242	225

27.Други разходи

Вид разход	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Разходи за командировки	207	272
Разходи представителни цели	39	29
Разходи за брак и липси	3	6
Алтернативни данъци	23	23
Обезщетение по КТ и КСО	16	11
Данъци и такси	31	-
Дарения	9	
Обезценка на вземания	22	278
Други	163	12
Общо	513	631

28.Балансова стойност на продадени активи /без продукция/

Вид разход	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Балансова стойност на продадени материали	5	7
Балансова стойност на продадени стоки	60 224	21 394
Балансова стойност на продадени нетекущи активи		-
Общо	60 229	21 401

29.Увеличение(намаление) на запасите от продукция и незавършено производство

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Увеличение (намаление) на запасите от продукция	(838)	1819
Общо :	(838)	1 819

30.Капитализирани разходи

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Капитализирани разходи за краткотрайни активи	1066	578
Капитализирани разходи за дълготрайни активи	2	32
Общо :	1 068	610

31.Финансови приходи

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Лихви	265	173
Положителни курсови разлики	449	17
Общо финансови приходи :	714	190

32.Финансови разходи

	BGN'000	BGN'000
Лихви	1 470	1 261
Отрицателни валутни курсови разлики	15	38
Други	126	113
Общо финансови разходи :	1 611	1 412

33.Разход за данъци

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

Вид	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Начислен корпоративен данък по ГДД	(75)	(527)
Отписан (начислен) данъчен актив.	(12)	35
Общо разход за данъци:	(87)	(492)

34. Оповестяване на свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

"Роса" АД, като дъщерно дружество на „Роса М" АД е свързано със всички лица от групата на „ИГ Холдинг „АД.

Собственик на 66 % от капитала на "Роса М" АД е дружеството майка - „Елена Груп" ЕАД гр. София. „Елена Груп" ЕАД е 100 % собственост на „ИГ Холдинг" АД.

Дружеството – майка „ИГ Холдинг" АД притежава следните дъщерни дружества:

- „Пътинжинерингстрой-Т" ЕАД – 100 % собственост на „ИГ Холдинг"
 - в групата на „Пътинжинерингстрой-Т" ЕАД влизат следните дружества: „Пътища" ЕАД ; „Пътперфект Т" АД ; „Пътни строежи В.Т." ЕАД ; „Пътни строежи В.Т." ООД ; „АСС Инженеринг" ЕООД ; „Стромат 08" ЕООД; „Виастрой" АД ; „Пътинженеринг" АД; „Пътинженеринг- Русе" АД ; „ПИМ" ЕООД ; „Пътно поддържане" АД ; „Пътно поддържане Бяла" ЕООД ; „Пътно поддържане- Русе" ЕООД ;
- „Елена Груп" ЕАД – 100 % собственост на „ИГ Холдинг"
 - в групата на „Елена Груп" ЕАД влизат следните дружества: „ФМА" АД; „Топ Консерв" ЕАД ; „Елена Груп" ЕООД ; „Фригоплод" ЕООД ; „Роса М" АД ; „Елена рента кар" ЕООД и „Роса" АД ;
- „Евротур" ЕАД – 100 % собственост на „ИГ Холдинг"
 - „Изгрев" ЕАД – 100 % собственост на „Евротур" ЕАД
- „Кагабул" ЕАД – 100 % собственост на „ИГ Холдинг"
- „Манастирца" ЕООД – 100 % собственост на „ИГ Холдинг"

Извън групата на „ИГ Холдинг", „Роса" АД е свързана с „Буковец" ЕООД , „Елена Инвестмънт" ЕООД, „Сезони Т" ЕАД ; „Евро Ойл" ЕАД ; „Про евро консулт" ЕООД; „Сезони Т" ЕООД.

Сделки със свързани лица.

Продажби на продукция

Свързано лице	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Предприятия от група	943	1 623
Общо :	943	1 623

Продажби на стоки

Свързано лице	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Предприятия от група		1 305
Общо :	-	1 305

Продажби на услуги

Свързано лице	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Предприятия от група	143	189
Други свързани лица	286	549
Общо :	429	738

Финансови приходи – приходи от лихви

Свързано лице	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Предприятия от група	91	86
Други свързани лица	7	19
Общо :	98	105

Ключов управленски персонал, т.е. лица с права и отговорност при планирането, направляването и контролирането на политиката и дейността на Дружеството. Към ключовия управленския екип на „Роса” АД се отнасят членовете на Съвета на директорите.

Начислените за годината разходи за доходи на всички лица, които са били ключов персонал за 2017 година са следните:

Вид	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Възнаграждения	152	135
Осигуровки	12	12
Общо разход за доходи:	164	147

Дъщерни предприятия на предприятието

„Роса „АД гр. Попово няма дъщерни предприятия.

Разчети със свързани лица, отразени в отчета за финансовото състояние към 31.12.2016 г.

	2016 <i>BGN'000</i>	2015 <i>BGN'000</i>
Нетекущи вземания от:		
ФМА АД	370	1232
Общо нетекущи вземания от свързани лица	370	1232
Текущи вземания от:		
ЕЛЕНА ГРУП ЕАД	3837	4298
ЕЛЕНА ГРУП ЕООД	49	1078
ФМА АД	50	21
МАНАСТИРЦА ЕООД		19
ЕЛЕНА РЕНТА КАР ЕООД	241	291
ПЪТИЩА ЕАД	162	73
ЕЛЕНА GmbH	1219	648
Общо текущи вземания от свързани лица	5558	6428
Текущи задължения към:		
ПЪТИНЖИНЕРИНГСТРОЙ-Т ЕАД	15789	10131
Общо текущи задължения към свързани лица	15789	10131

35. Цели и политика за управление на финансовия риск

Основните финансови инструменти на предприятието, различни от деривативи, включват финансови лизинги, парични средства и депозити и кредити. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на предприятието. Предприятието притежава и различни други финансови инструменти, като например взимания по продажби и задължения към доставчици, които възникват пряко от дейността.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на предприятието, включват риск на лихвения процент, риск на ликвидността, валутен риск, ценови риск и кредитен риск.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносьбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от Изпълнителния директор, Главният счетоводител, Ръководител отдел маркетинг и търговия и Ръководител направление „изкупуване и договаряне на маслодайни семена и зърно”. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на дружеството.

Дружеството има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по група клиенти. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в различни сигурни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на дружеството се съобразява с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал на банката и др.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутни рискове, свързани със сделки по продажби или покупки в чуждестранна валута различна от евро, където валутния курс е фиксиран от българската държава. в съотношение 1 EUR = 1.95583 лева. Дружеството не поддържа значими парични наличности извън тези в лева и в евро.

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Коефициент	2016	2015
Обща ликвидност	0.99	1.011
Бърза ликвидност	0.28	0.314

Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск от три фактора:

- а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите;
- б) нарастващата конкуренция.
- в) внос на конкурентна продукция от трети страни, извън Европейския съюз;

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи

изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

Риск на лихвения процент

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент, формиран от едномесечен или тримесечен Софибор със съответната надбавка според условията на кредитиращата банка.

Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

36. Събития след датата на баланса

Няма съществени събития след датата на баланса, изискващи оповестяване.

37. Действащо предприятие

Дружеството изготвя финансовия си отчет на принципа на действащо предприятие, който предполага, че дейността ще продължи в обозримото бъдеще. Мнението на ръководството е, че наличните финансови ресурси са адекватни на оперативните и инвестиционни нужди през 2017 година и принципът на действащо предприятие е напълно приложим.

Финансовият отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на „Роса „ АД на 17.03.2017 г.